

Wykaz symboli, oznaczeń i skrótów

Symbole

a	– operator obrotu
$\mathbf{a}_{1x}$	– wektor współczynników Fouriera harmonicznej podstawowej zmiennych stanu
$\bar{\mathbf{a}}_{1x}$	– wektor współczynników Fouriera harmonicznej podstawowej uśrednionych zmiennych stanu
$\mathbf{b}_{1x}$	– wektor współczynników Fouriera harmonicznej podstawowej zmiennych stanu
$\bar{\mathbf{b}}_{1x}$	– wektor współczynników Fouriera harmonicznej podstawowej uśrednionych zmiennych stanu
$\mathbf{A}$	– macierz stanu
$\mathbf{A}_i$	– macierz stanu w i -tym stanie układu
$\underline{\mathbf{A}}$	– macierz parametrów łańcuchowych w postaci zespolonej
$\underline{A}_{i,j}$	– element macierzy parametrów łańcuchowych w postaci zespolonej
$\mathbf{B}$	– macierz wymuszeń
$\mathbf{B}_i$	– macierz wymuszeń w i -tym stanie układu
$\cos\varphi_1$	– współczynnik przesunięcia harmonicznej podstawowej
C	– pojemność
C_F, C_L, C_S	– pojemność filtru, obciążenia obwodu tłumiącego
d	– wartość chwilowa współczynnika wypełnienia impulsu
D	– współczynnik wypełnienia impulsu w stanie ustalonym
D_{rp}, D_{rs}	– wartość współczynnika wypełnienia impulsu przy rezonansie szeregowym, równoległym

E	– siła elektromotoryczna
f	– częstotliwość; częstotliwość napięcia przemiennego źródła zasilania
f_s	– częstotliwość przełączania
$\underline{\mathbf{G}}$	– macierz odwrotna parametrów hybrydowych w postaci zespolonej
$\underline{G}_{i,j}$	– element macierzy odwrotnej parametrów hybrydowych w postaci zespolonej
h	– współczynnik deformacji
$\underline{\mathbf{H}}$	– transmitancja, macierz parametrów hybrydowych w postaci zespolonej
$\underline{H}_{i,j}$	– element macierzy parametrów hybrydowych w postaci zespolonej
$\underline{H}_{UL}, \underline{H}_{LL}$	– transmitancja napięcia, prądu obciążenia w postaci zespolonej
i	– wartość chwilowa prądu; numer wiersza macierzy, numer stanu układu
$\bar{i}$	– uśredniona wartość chwilowa prądu
i_1, i_2	– wartość chwilowa harmonicznej podstawowej prądu lub prądu pierwotnego, prądu wtórnego transformatora
$i_C, i_L, i_{LL}, i_{LS}, i_S$	– wartość chwilowa prądu kondensatora lub kompensującego, obciążenia, indukcyjności obciążenia, indukcyjności źródła, źródła zasilania
I	– wartość skuteczna prądu przemiennego
I_{max}	– wartość maksymalna (amplituda) prądu przemiennego
$\underline{I}$	– prąd w postaci zespolonej
$\underline{I}_{(1)}, \underline{I}_{(2)}$	– prąd składowej zgodnej, przeciwnej w postaci zespolonej
$\underline{I}_C$	– prąd kompensujący w postaci zespolonej
j	– numer kolumny macierzy
K	– współczynnik sprzężenia magnetycznego
l	– współczynnik wielokrotności
$\mathbf{L}$	– macierz Lapunova
L	– indukcyjność
L_1, L_2	– indukcyjność uzwojenia pierwotnego, wtórnego

L_F, L_L, L_S	– indukcyjność filtru, obciążenia, źródła napięcia zasilania
M	– indukcyjność wzajemna, współczynnik transformacji napięcia
n	– liczba naturalna, numer harmonicznej
N	– zbiór liczb naturalnych, liczba przełączeń w okresie napięcia zasilania
p	– moc chwilowa; przekładnia napięciowa transformatora
P	– moc czynna
P_L, P_S	– moc czynna obciążenia, źródła zasilania
R	– rezystancja
R_1	– rezystancja uzwojenia pierwotnego
R_L	– rezystancja obciążenia
$s(t)$	– funkcja stanu łącznika
S	– moc pozorna
S_L, S_S	– moc pozorna obciążenia, źródła zasilania
t	– czas
t_1, t_2	– czas włączenia, wyłączenia łącznika
t_D, t_δ	– czas opóźnienia, “czas martwy”
T	– okres sinusoidalnego napięcia zasilania
T_S	– okres przełączania
u	– wartość chwilowa napięcia przemiennego
$\bar{u}$	– uśredniona wartość chwilowa napięcia przemiennego
u_S, u_C, u_L	– wartość chwilowa napięcia zasilania, pojemności, obciążenia
u_{CL}, u_{LL}, u_{LS}	– wartość chwilowa napięcia pojemności obciążenia, indukcyjności obciążenia, indukcyjności źródła zasilania
U	– napięcie stałe, wartość skuteczna napięcia przemiennego
U_{max}	– wartość maksymalna (amplituda) napięcia przemiennego
$\underline{U}$	– napięcie przemiennie w postaci zespolonej
$\underline{U}_{(1)}, \underline{U}_{(2)}$	– napięcie składowej zgodnej, przeciwnej w postaci zespolonej
$\underline{U}_C$	– napięcie kompensujące w postaci zespolonej

---

$\mathbf{x}$	– wektor zmiennych stanu
$\bar{\mathbf{x}}$	– wektor uśrednionych zmiennych stanu
x	– zmienna stanu
$\bar{x}$	– uśredniona zmienna stanu
$\mathbf{x}_1$	– wektor harmonicznym podstawowych zmiennych stanu
$\bar{\mathbf{x}}_1$	– wektor harmonicznym podstawowych uśrednionych zmiennych stanu,
X	– reaktancja
X_C, X_L	– reaktancja pojemnościowa, indukcyjna
Z	– impedancja, moduł impedancji
$\underline{Z}$	– impedancja w postaci zespolonej
Z_L, Z_S	– impedancja obciążenia, źródła zasilania
α	– współczynnik przesunięcia fazowego
δ_{xa}	– błąd względny amplitudowy uśrednionej zmiennej stanu
$\delta_{x\psi}$	– błąd bezwzględny fazowy uśrednionej zmiennej stanu
θ	– kąt przesunięcia fazowego
λ	– współczynnik mocy
τ	– zmienna, stała czasowa
φ	– faza początkowa przebiegu sinusoidalnego, przesunięcie fazowe przebiegu sinusoidalnego
φ_1	– faza początkowa, przesunięcie fazowe harmonicznej podstawowej
φ_L, φ_S	– przesunięcie fazowe pomiędzy napięciem a harmoniczną podstawową prądu obciążenia, prądu źródła zasilania
Ψ_{1x}	– wektor kątów fazowych harmonicznym podstawowych zmiennych stanu
$\bar{\Psi}_{1x}$	– wektor kątów fazowych harmonicznym podstawowych uśrednionych zmiennych stanu
ω	– pulsacja, pulsacja napięcia zasilania
ω_S, ω_n	– pulsacja przełączania, pulsacja własna nie tłumiona

Oznaczenia

A, B, C	– fazy układu trójfazowego
D	– dioda
F	– filtr
L ₁ , L ₂ , L ₃	– oznaczenia przewodów fazowych trójfazowej sieci zasilania
M	– silnik
max	– maksymalny
N	– zacisk neutralny
N _L , N _S	– zacisk neutralny obciążenia, źródła napięcia zasilania
R	– regulator
S	– łącznik w pełni sterowalny idealny
T	– tranzystor
TR	– transformator

Skróty

AC	– (z ang. <i>Alternating Current</i>), prąd przemienny
APWM	– (z ang. <i>Asymmetrical Pulse Width Modulation</i>), asymetryczna modulacja szerokości impulsu
DC	– (z ang. <i>Direct Current</i>), prąd stały
FACTS	– (z ang. <i>Flexible AC Transmission Systems</i>), systemy elastycznego przesyłu mocy prądu przemiennego
FCTCR	– (z ang. <i>Fixed Capacitor Thyristor-Controlled Reactor</i>) stały kondensator i tyrystorowo sterowana reaktancja, np. kompensator statyczny równoległy FCTCR
GTO	– (z ang. <i>Gate Turn-Off</i>) wyłączanie za pomocą bramki, np. tyrystor GTO
IGBT	– (z ang. <i>Isolated Gate Bipolar Transistor</i>) tranzystor bipolarny z izolowaną bramką
MOSFET	– (z ang. <i>Metal Oxide Semiconductor Field Effect Transistor</i>) tranzystor polowy
PWM	– (z ang. <i>Pulse Width Modulation</i>), modulacja szerokości impulsu
SCR	– (z ang. <i>Silicon Controlled Rectifier</i>) prostownik krzemowy sterowany, np. tyrystor SCR

SH	– sterownik hybrydowy
SM	– sterownik matrycowy
SMR	– sterownik matrycowo-reaktancyjny
ST	– sterownik tyrystorowy
STATCOM	– (z ang. <i>STATic synchronus COMpensator</i>) statyczny kompensator synchroniczny
SVC	– (z ang. <i>Static VAr Compensator</i>) statyczny kompensator mocy biernej
TCSC	– (z ang. <i>Thyristor-Controlled Series Capacitor</i>) szeregowy kondensator sterowany tyrystorowo, np. kompensator szeregowy TCSC